

Zondag 2 maart

Nehemia 5

In het te herbouwen Jeruzalem in de 5^e eeuw voor Christus heerst groot sociaal onrecht. Mensen zijn arm en vrezen voor hun leven. Nehemia neemt krachtig stelling als hij dat alles verneemt:

6 Ik werd woedend toen ik hun klachten en de aangedragen feiten hoorde.

7 Ik ging bij mezelf te rade en besloot de vooraanstaande burgers en de bestuurders ter verantwoording te roepen. Ik verweet hun dat zij rente van hun volksgenoten verlangden. In een grote vergadering die ik met het oog op hun gedrag bijeen had geroepen,

8 zei ik tegen hen: 'Voorzover het ons mogelijk was hebben wij de Joodse volksgenoten die zich aan vreemden hadden moeten verkopen, teruggekocht. En nu moeten we zelfs volksgenoten vrijkopen die door u worden verkocht!' Ze zwegen, ze wisten niet wat ze moesten zeggen.

9 Ik vervolgde: 'Wat u doet, is niet goed. Heb toch, bij alles wat u doet, ontzag voor onze God, anders haalt u zich de hoon van de vijandelijke volken op de hals!

10 Ook ik, mijn broers en mijn mannen hebben geld en graan uitgeleend. Laten we nu deze schuld kwijtschelden!

11 Geef hun daarom vandaag nog hun akkers terug, hun wijngaarden, olijfbomen en huizen, en scheld de rente kwijt van het geld en het graan, de wijn en de olie die u aan hen hebt geleend.'

12 Toen zeiden ze: 'We zullen alles teruggeven en niets vorderen. We zullen doen wat u zegt, 'en in aanwezigheid van de priesters die ik had laten komen, liet ik hen zweren dat ze woord zouden houden.

1 Corinthe 11:23-26,33

23 Want wat ik heb ontvangen en aan u heb doorgegeven, gaat terug op de Heer zelf. In de nacht waarin de Heer Jezus werd uitgeleverd nam hij een brood,

24 sprak het dankgebed uit, brak het brood en zei: 'Dit is mijn lichaam voor jullie. Doe dit, telkens opnieuw, om mij te gedenken.'

25 Zo nam hij na de maaltijd ook de beker, en hij zei: 'Deze beker is het nieuwe verbond dat door mijn bloed gesloten wordt. Doe dit, telkens als jullie hieruit drinken, om mij te gedenken.'

26 Dus altijd wanneer u dit brood eet en uit de beker drinkt, verkondigt u de dood van de Heer, totdat hij komt.

33 Daarom, broeders en zusters, wees gastvrij voor elkaar wanneer u samenkomt voor de maaltijd.

Nehemia 5

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Het is de nachtmerrie van elke vredesmissie en elk vredesleger: je bent uitgezonden tot opbouw van een vernield land, maar ze blijven komen, de tegenacties, de aanslagen van Taliban en Alqaida

Daar had Nehemia ook al last van toen hij van de puinhoop Jeruzalem weer een veilige en geborgen Godsstad wilde maken.

Want Samaritanen saboteerden en bestuurders werkten tegen.

Een nog grotere nachtmerrie wordt het als het volk dat je wilt helpen onrustig wordt en men elkaar te lijf gaat; als –zoals in Irak Soennieten en Sjiieten elkaar bestrijden.

Zou je dan niet als vredesleger, als leider van een vredesmissie je biezen pakken?

In Nehemia hst. 5 worden we meegenomen naar de 5e eeuw voor Christus in Jeruzalem.

Een stad die een puinhoop was wordt opgebouwd.

De herstelwerkzaamheden onder leiding van Nehemia vorderen gestaag, maar ondergronds broeit er wat.

Wat is er aan de hand? Wel, de honger nijpt met onrecht in zijn kielzog.

Rijken zijn nog in staat om koren te kopen, maar ze denken er niet over om hun overvloed te delen met minder bedeelden

Sommigen moeten uit armoede hun woning, wijngaard, of akker verpanden, of hun bezittingen verkopen, anderen zelfs afstand doen van hun kinderen, die als slaven moeten werken.

Dat komt allemaal op Nehemia af. Wat zal hij doen?

Wat zouden wij doen als we een land aan het opbouwen waren, waar -na de dreiging van buitenaf en na de tegenwerking van bovenaf-, ook nog eens onrust onder het volk ontstaat?!

Wat zou u doen als u een kerk hielp opbouwen -waar na de dreiging van buitenaf (de wereld), na het gebrek aan enthousiasme van bovenaf (synode, kerkenraad)- er ook nog eens gemor in de gemeente ontstaat?! Wat doet u? Vertrekken? Shoppen bij andere kerken?

Wat doet Nehemia? Hij vertrekt niet! Hij gooit het bijltje er niet bij neer...! Nee, hij wordt boos! Ontzettend boos! woedend! (vers 6).

Maar die woede is meer dan een impulsieve woede.

We lezen in vers 7 namelijk dat Nehemia eerst bij zichzelf te rade ging alsof hij de feiten op een rijtje zette.

Want wat zijn de feiten? De wet van God wordt overtreden!

Staat daarin niet geschreven, dat er geen armoede en honger onder het volk mochten voorkomen? (Deut. 15:7,8); dat het verboden is om rente op te leggen aan een arme die geld moest lenen? (Deut. 23: 19); dat geen Jood bij een andere Jood slavenarbeid mocht verrichten? (Lev. 25:39).

Nehemia heeft weet van hoe het moet, wat God voor ogen heeft, maar hij ziet dat het leven in Jeruzalem een aanfluiting is.

Dat vervuld hem van 'heilige woede'.

Het is een boosheid die Mozes ook heeft gehad, toen hij zag dat het volk danste en jubelde rondom het gouden kalf.

Het is een verontwaardiging als die van Jezus, toen Hij merkte dat kooplieden handel dreven in de tempel.

Het is een woede als van Paulus die zag dat de avondmaalsviering in Corinthe een aanfluiting was: rijken namen voedsel mee en schrokken alles naar binnen zodat er voor de armen niks meer over was! En dan moest er nog avondmaal gevierd worden! Asociaal!

Dan drink en eet je jezelf een oordeel! Onwaardig!, schrijft hij dan.

Horen we het goed? Dat je 'een oordeel eten en drinken' bij het avondmaal heeft dus niets te maken met of je zelf waardig genoeg ben voor God.

Het gaat er niet om of je de deelname aan de avondmaalstafel wel waard bent! (tenslotte is niemand het waard en zijn we allen als zondaars welkom door Gods genade)

Maar wel gaat het erom of de viering van het avondmaal waardig is: of er recht wordt gedaan aan de ander, of we gastvrij zijn naar elkaar, zegt de apostel in vers 33.

Waar de gastvrijheid met voeten wordt getreden wordt de apostel woedend en evenzo Nehemia. Daar kan niet waardig worden gevierd!

Nehemia vlucht dan niet weg, nee, hij blijft op zijn post en verstaat zijn opdracht.

Hij kan en wil zich niet bij de wantoestanden neerleggen.

Hij laat zijn volksgenoten het werk onderbreken en doet hen samenkomen in een massale vergadering.

Daar roept hij de uitbuiters publiekelijk ter verantwoording. 'Wat u doet is niet goed!', zegt hij hen. 'Heb toch bij alles wat u doet ontzag voor onze God!

En er achteraan: Ook ik, mijn broers en mijn mannen hebben geld en graan uitgeleend'.

M.a.w. neem een voorbeeld aan mij!

Is Nehemia een opschepper, die meent dat hij het allemaal veel beter heeft gedaan dan de anderen?

Nee, ik denk dat Nehemia laat zien: ik kan geen dingen van anderen vragen, als ik me er zelf niet aan houdt.

Ik heb een voorbeeldfunctie en ik loop daar niet voor weg

Nehemia zet zichzelf op één lijn met zijn volksgenoten, maakt zichzelf transparant, doorzichtig

Hij laat in zijn gedrag zien waar hij voor staat.

Maar daarbij neemt hij geen blad voor de mond.

Hij roept de rijken ter verantwoording, 'maakte hen verwijten', staat er.

Regelrecht verwijst hij naar God Zelf: 'Wat jullie doen, dat verdraagt zich niet met ontzag voor God. Daarmee halen jullie de hoon van de vijandelijke volken op de hals'.

M.a.w. door zo te leven maak je jezelf bespottelijk!

Inge Lievaert dichtte ooit: 'Geef dat niet die woorden breken op de daden van uw kerk'.

Het zijn regels die we aan het eind van de dienst ook zingen van Gezang 360.

Want wat wordt de zaak van God in deze wereld vaak schade gebracht.

Altijd is er wel weer een bericht in de krant dat je als christen schaamrood bezorgt: 80% van de inwoners in Kenia is lid van een kerk... en men gaat elkaar te lijf!

Maar het omgekeerde is evengoed waar.: waar geleefd wordt in het 'ontzag voor God', gaat ook iets van de gemeente uit.

Er gaat ook iets uit van een christen die oprecht is, van een gemeente die Gods bedoelingen waar maakt.

Die voorbeelden zijn er ook. Laten we die voorbeelden ook maar eens noemen!

Hoe de rijken in Israel op Nehemia's aanklacht reageren?

Ze zwegen (vers 8b), staat er. Ze komen tot inkeer en beloven beterschap.

Plechtig beloven ze alles te zullen teruggeven wat ze de armen ontnomen hebben.

Akkers, wijngaarden, olijfgaarden en huizen zullen weer terugkomen bij hun oorspronkelijke eigenaars.

De rijken bekrachtigen hun ja-woord onder ede in het bijzijn van de priesters.

Als je de rijken van Jeruzalem die plechtige beloftes hoort en ziet doen, dan kijk je naar jezelf: hoe zit het met mijn beloften?

Onder de indruk was je misschien van een gesprek, een preek, een kring en je nam je heilig voor om anders te gaan leven. Maar wat kwam er van terecht?

Je werd ziek, kwam in een crisis en je beloofde de Heer voortaan te dienen als je beter werd, of uit het dal kwam. Maar wat kwam er van terecht?
Die belofte bij de doop, wat doe je daarmee? De belofte op de dag van je huwelijk, is daar iets van terechtgekomen?
'Doe geloften', staat in Ps 76:12 en er achter: 'en los ze in'
Dat maakte Nehemia zijn volksgenoten heel duidelijk. Beloften moeten waar gemaakt worden
Eén heeft beloften volledig waargemaakt vertelt ons het NT: Jezus Christus
In Hem zijn alle beloften vervuld!
Zo maakte Hij ruimte, leefruimte voor ons bij God.
Bij Hem mag je wegschuilen met al je schulden en tekorten.
Hij nam ze op Zich om ze weg te dragen aan het kruis.
En aan de voet van zijn kruis mag ik het ontzag voor God dagelijks leren.
Brood en wijn delen wij vanmorgen: we doen dat om Hem te gedenken die opgestaan is tegen het onrecht en ons verzoend heeft met God.
En wij: wij beloven gastvrij te zijn naar elkaar en zo ontzag te hebben voor God.

Amen